

**A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az éghajlatváltozáshoz való előrettekintő alkalmazkodás lehetőségei és szinergiái a fenntarthatóság és az életminőség régiókban és településeken történő javítása érdekében: milyen keretfeltételek szükségesek ehhez?**

(2021/C 37/06)

**Előadó:** Markku MARKKULA (FI/EPP), Espoo képviselő-testületének tagja

**Referenciaszöveg:** Elnökségi felkérés, Esz. 41. cikk b) pont (i) bekezdés

## POLITIKAI AJÁNLÁSOK

### A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

*Globális vészhelyzet, amelyben fel kell gyorsítani a fellépést*

1. hangsúlyozza, hogy a politikai vezetésnek vészhelyzetként és globális fenyegetésként kell kezelnie az éghajlatváltozást, amellyel együtt, közös tevékenységekkel és szabványokkal, a silókat és korlátokat lebontva kell megbirkóznia. Az EU-nak aktív vezető szerepet kell vállalnia a klímasemleges gazdaság és az ellenállóképesebb társadalom felé vezető átállás során, hogy megőrizze a kedvező életfeltételeket, és biztosítsa, hogy az európai vállalkozásokra, valamint a köz- és magánintézményekre vonatkozó világos, hiteles és azonos eljárásokat globálisan alkalmazzák;
2. kiemeli annak fontosságát, hogy a városok és a régiók aktív szerepet játsszanak, és egyesítsék erőiket a helyi és a nemzetközi iparral annak érdekében, hogy alkalmazkodjanak az éghajlatváltozáshoz, illetve egyre nagyratörőbb és realiztikus célértékek bevezetésével mérsékeljék azt, és hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen valamennyi érintett uniós szakpolitikában a fellépés felgyorsítása, az alkalmazkodás finanszírozásának növelése, a megfelelő alkalmazkodási módszerek és eszközök közös kidolgozása, a határokon átnyúló együttműködés és a tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréjének fokozása, valamint a reziliencia és az alkalmazkodási kapacitások, a természetben alapuló megoldások és az innovációs lehetőségek előmozdítása;
3. megállapítja, hogy eddig 17 tagállamban mintegy 800 regionális önkormányzat jelentette be az éghajlati vészhelyzetet, ami azt jelenti, hogy az uniós polgárok mintegy 40 %-a olyan helyi vagy regionális önkormányzat területén él, amelynek a politikai vezetői emellett hangsúlyozták, hivatalosan elismerték és kinyilvánították a globális éghajlati vészhelyzet okozta súlyos állapotot; hangsúlyozza, hogy ez komoly háttértámogatást jelent egy, a klímasemleges Európa célját követő aktív vezetési irányvonalhoz, kiemelve az alulról felfelé építkező megközelítést<sup>(1)</sup>;
4. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány még sürgetőbbé teszi a korai és összehangolt fellépést: a járvány jelenlegi tapasztalatai arra világítanak rá, hogy javítani kell a társadalmi és gazdasági rendszerek nagyszabású zavarokkal szembeni rezilienciáját, mivel az előre nem látott válságok összetett kockázatokat idéznek elő, különösen a túl kevés területre összpontosító gazdaságokban;
5. hangsúlyozza, hogy az EU éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és annak mérséklésére irányuló szakpolitikáit jobban integrálni kell mind a köz-, mind a magánszektorban, valamint a polgárok által az uniós éghajlat-politika hatálya alá tartozó ágazatokban – a kibocsátáskereskedelmi rendszerben (ETS), az erőfeszítés-megosztási határozat alapján és a földhasználati ágazatban (LULUCF) – végzett tevékenységekbe. Ahhoz, hogy 2050-ig megvalósuljon a klímasemlegesség, az EU-nak valamennyi ágazatban fel kell gyorsítania a tevékenységek dekarbonizációját. A városok és régiók az iparral partnerségben elsődleges felelősséggel tartoznak az erőfeszítés-megosztási határozat hatálya alá tartozó ágazatokért, különösen a fűtésért, a hűtésért, a földhasználatért és a közlekedésért.

*A szubnacionális kormányzatok kapcsolatai az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival és az Éghajlatváltozási Keretegyezménnyel*

6. úgy véli, hogy a szubnacionális kormányzatoknak kritikus szerepet kell játszaniuk a globális éghajlat-politikai törekvések fokozásában, és hogy az alkalmazkodási politikáknak alapvető szerepet kell játszaniuk az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak a lokalizálásában; az EU-nak ösztönzőket kell teremtenie a települések számára, hogy azok elérjék a fenntartható fejlődési célokat;

<sup>(1)</sup> <https://climateemergencydeclaration.org/climate-emergency-declarations-cover-15-million-citizens/>

7. kéri az Éghajlatváltozási Keretegyezmény (UNFCCC) feleit, hogy ismerjék el hivatalosan a szubnacionális szint szerepét és aktívan mozdítsák elő a szubnacionális szintű kormányzatok részvételét az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó politikákban, és tegyenek javaslatot arra, hogy a felek nagyratörő célértékeket fogadjanak el; felhívja a figyelmet az önkéntes helyi felülvizsgálatként benyújtott helyi észrevételekre, amelyek rávilágítanak arra, hogy a városok képezik azt a szintet, ahol a befolyást gyakorló intézkedésekre sor kerül, és ahol a legjobban kihasználhatók a különböző fenntartható fejlődési célok közötti szinergiák és kölcsönös összefüggések;

8. az UNFCCC 26. konferenciáját (COP-26) kritikus mérföldkőnek tartja, amely megszilárdítja az EU-nak a globális éghajlat-politikai fellépés éllovasaként betöltött pozícióját, és hangsúlyozza, hogy a régiók és városok folyamatban lévő tevékenységeinek és kötelezettségvállalásainak erős és látható szerepet kell kapniuk a COP-26 konferencián; kész arra, hogy támogassa az uniós intézményeket az UNFCCC-vel folytatott együttműködésben, hogy ezzel is erősítse a szubnacionális kormányok globális éghajlat-politikai diplomácia és tevékenységek területén való láthatóságát és elismertségét; kiemeli e tekintetben az olyan nemzetközi közösségekkel és hálózatot alkotó szervezetekkel való együttműködést, mint az ICLEI, az „Under2Coalition”, a Regions4, a Klímaszövetség és az Egyesült Városok és Helyi Önkormányzatok (UCLG);

*Egy új felismerésen, tanuláson és innováción alapuló, nagyobb befolyást gyakorló uniós alkalmazkodási stratégia felé*

9. üdvözli az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó új, nagyratörőbb uniós stratégia tervezetét, amely hangsúlyosabb helyet biztosít az alkalmazkodás számára az EU 2030-as és 2050-es éghajlat-politikai törekvéseiben, szélesítve a tudásbázist, megerősítve a tervezést és felgyorsítva a fellépést, valamint elismerve a regionális és helyi szintű alkalmazkodási politikák szükségességét; hangsúlyozza ezzel összefüggésben, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás kérdéseit hatékonyan be kell építeni valamennyi szakpolitikai területbe; sürgeti az Európai Bizottságot, hogy az aktív szubszidiaritás és az arányosság elvével összhangban dolgozza ki a világos célokat és mutatókat tartalmazó új uniós alkalmazkodási stratégiát;

10. úgy véli, hogy a szubnacionális kormányzatok fenntartható fejlődési célokkal kapcsolatos globális intézkedéseinek támogatása érdekében az EU-nak kell jó példával elől járnia; ennek keretében az Uniót kívüli potenciális partnerekkel is együtt kell működni – az uniós elvek alapján;

11. hangsúlyozza, hogy egész Európára kiterjedő alkalmazkodási rendszerre és a többszintű kormányzás jól működő struktúrájára van szükség, a fellépés lehetővé tétele érdekében világos felelőségekkel. Fontos eredményes regionális és helyi alkalmazkodási és mérséklési mechanizmusokat létrehozni a köz-, a magán- és a nonprofit szférát egybefogó közös hálózatok igénybevételével, valamint a tudás, a kapacitások és a pénzügyi források növelésével;

12. hangsúlyozza a természetalapú megoldások fontosságát az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban, mivel ezek végrehajtása lehetőséget kínál az egymással összekapcsolódó éghajlati, természeti és egészségügyi válságok kezelésére, ami mind társadalmi, mind ökológiai téren előnyökkel jár, miközben előmozdítja a fenntarthatóságot és a rezilienciát. A természetalapú megoldások emellett fontos eszközt jelenthetnek a fenntartható fejlődési célok és az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye (UNFCCC) célkitűzéseinek eléréséhez is, különösen a különböző fenntartható fejlesztési célok és az éghajlat-politikai fellépések közötti szinergiák kiaknázása terén;

13. kiemeli, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás jelentős átalakulást fog igényelni, és azt horizontális prioritásként be kell majd építeni a területtervezésbe és -irányításba; az alkalmazkodási politikák jelentős következményekkel járnak az egészségre és a társadalmi igazságosságra nézve;

14. megjegyzi, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás terén a helyi felkészültség a világ különböző pontjain és Európán belül is változó. Az éghajlati kockázatok jelenleg nem szerepelnek széles körben a települések átfogó kockázatkezelési és felkészültségi terveiben;

15. hangsúlyozza, hogy a sikeresség érdekében minden éghajlat-politikai fellépés, ezen belül az alkalmazkodás is a rendelkezésre álló legjobb tudáson és innováción kell hogy alapuljon, és minden ilyen fellépés a polgárok általi elfogadottságon áll vagy bukik; a helyi és a regionális önkormányzatok azok a kormányzati szintek, amelyekben az emberek a legjobban megbíznak, mivel ezek tudják a legjobban, hogy mire van szükség, és hogy hogyan tudnak hatékonyan reagálni az európai polgárok igényeire és elvárásaira;

16. kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a következők kidolgozását:

a) a fenntarthatóság mint a települések, vállalatok és egyének „új normalitása”;

- b) a fenntarthatóság, a karbonsemlegesség, a körforgásos gazdaság és a reziliencia mint valamennyi – a köz- és a magánszférában végzett – döntéshozatal vezérelve, a költségvetés-készítési folyamatokra is kiterjedően;
- c) a fenntarthatóságra összpontosító tervezés és az együttműködésen, a tudáson és a helyes gyakorlatokon alapuló intézkedések;
- d) a fenntarthatóságra irányuló multidiszciplináris és interdiszciplináris kutatás és közös tevékenységek a know-how bővítése és diverzifikálása érdekében;
- e) digitális összekapcsoltság valamennyi polgár számára, megfelelő készségekkel együtt, a zöld és a digitális átalakulást biztosító horizontális elemként;
- f) módszerek mindezen elemeknek az összes tanulási megoldásba való beágyazására az Európai Unióban; továbbá
- g) finanszírozás a városok és régiók számára a munkaerő átképzéséhez és továbbképzéséhez;

17. szorgalmazza a szénlábnyom csökkentését a termékek, szolgáltatások és szervezetek negatív hatásainak a minimálisra csökkentése révén; kéri egyszersmind, hogy kapjon nagyobb figyelmet a szénkéznyom, annak bemutatásával, hogy a termékek, a szolgáltatások és a szervezetek milyen jövőbeli pozitív hatást kelthetnek a fenntarthatóság szempontjából;

18. támogatja az éghajlatváltozással foglalkozó helyi tudományos platformok kialakítását (ilyenek egyes régiókban már léteznek, és egyfajta „helyi IPCC”-ként működnek) a tudósokkal való együttműködés ösztönzése és a helyi választott tisztviselők döntéshozatalának támogatása érdekében;

19. hangsúlyozza, hogy a személyes, közösségi és regionális reziliencia építése kulcsfontosságú tényező az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban; hangsúlyozza az emberi tudatosság, a tanulás, a kapacitásfejlesztés, valamint a világszerte virtuálisan való működés érdekében a régióközi és transznacionális együttműködési kultúra erősítését célzó elképzelések fontosságát;

20. kéri az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre egész Európára kiterjedő együttműködési eszközöket, és fokozza ezek használatát az éghajlattal kapcsolatos kihívások új megoldásainak közös létrehozása érdekében, valamint kéri, hogy digitális, virtuális coachingcsoportokkal és kölcsönös mentorálással támogassák az új, innovatív, regionális és helyi fenntartható fejlődést; a régiók és a városok készek arra, hogy kísérleti terepként szolgáljanak az olyan új megoldások kidolgozásához, amelyek meg tudnak felelni az uniós területek különböző igényeinek;

21. kiemeli az „élő laboratóriumok” hálózatának hasznosságát az „éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és annak mérséklése terén fennálló hiány” megszüntetése és a fenntartható fejlődést segítő innováció fokozása terén;

22. kiemeli a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás (a KAP) által a globális éghajlat-politikában betöltött szerepet, mivel ezek az ágazatok fontos szerepet játszanak a vidéki területeken a reziliencia és a fenntarthatóság növelésében és az innovatív megoldások előmozdításában. Ezért a KAP-ot összhangba kell hozni a zöld megállapodás céljaival, illetve különösen a biodiverzitási stratégiával és „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiával, véget vetve annak, hogy a támogatások a mezőgazdasági területek nagyságától függenek, és ehelyett következetesen a klímavédelemre, a biodiverzitás védelmére, a növényvédő szerek használatára és az állatjóllétre vonatkozó szigorú és kötelező normák betartásához, valamint a rövidebb ellátási láncokhoz és a helyi termelés előmozdításához kell kapcsolni azokat;

23. kiemeli a biológiai sokféleség megőrzésére irányuló politikák, illetve az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó politikák – az éghajlatváltozás elleni globális küzdelem alapját képező fontos pillérek – közötti pozitív szinergiákat;

24. kiemeli a megelőző jellegű információs rendszerek – mint például a Galileo és a Kopernikusz – használatának fontosságát a közösségi alapú veszély- és kockázateértékelésekben. Ez szisztematikusabb és átfogóbb helyi beágyazottságú adatbányászati és -feldolgozási megoldásokat igényel, így például földrajzi információs rendszerekkel segített műholdak és érzékelők használatát teszi szükségessé az éghajlattal kapcsolatos különböző kockázatokhoz társuló sebezhetőségek feltérképezéséhez; arra ösztönzi a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy használják fel és használják ki a rendelkezésre álló adatokat és szolgáltatásokat, különösen azokat, amelyeket a Kopernikusz éghajlatváltozással kapcsolatos szolgáltatása (C3S) kínál;

25. rámutat, hogy további lényeges beruházásokat kell végrehajtani az új technológia terén, hiszen az a fenntartható és ellenállóképes fejlődés alapvető eleme annak okán, hogy fontos információkkal szolgál az éghajlati kockázatokról és a kapcsolódó alkalmazkodási intézkedésekről. Az RB készen áll arra, hogy ezen a téren együttműködjön az Európai Bizottsággal, a Közös Kutatóközponttal és az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel annak feltárása érdekében, hogy milyen intézkedésekkel hozhatók közelebb e technológiák a helyi és regionális önkormányzatokhoz;

26. rámutat arra, hogy az alkalmazkodást el kellene ismerni mint az európai zöld megállapodás, azaz az EU új növekedési stratégiájának fontos pillérét; üdvözli a javasolt új európai klímarendeletet, amely átfogó keretet biztosíthat mind az éghajlatváltozás mérsékléséhez, mind az ahhoz való alkalmazkodáshoz;

*A városoknak és a régióknak erőteljesebb szerepet kell kapniuk az alkalmazkodási politikákban*

27. kiemeli, hogy a városok és régiók innovátorok és úttörők az éghajlat-politikai fellépések és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás terén, és gyakran vesznek részt kutatási és innovációs projekteknél, például az Horizont 2020 és az Európai horizont programok keretében, ami lehetővé teszi számukra, hogy Európa-szerte képviseljék az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás fontosságát, és előmozdítsák a szubnacionális szintek közötti határon átnyúló együttműködést az éghajlatváltozással kapcsolatos kihívások kezelése terén;

28. megállapítja, hogy a helyi önkormányzatok hatáskörébe tartozik az éghajlat-változás mérséklését célzó intézkedések több mint 70 %-a, az éghajlat-változáshoz való alkalmazkodás érdekében hozott intézkedéseknek pedig akár a 90 %-a is, és hogy semmilyen alkalmazkodási politika nem működhet, ha nem veszi figyelembe a helyi régiók és városok szükségleteit, nézeteit és szakértelmét; rámutat arra, hogy a becslések szerint a 150 000 főnél nagyobb népességű uniós városok körülbelül 40 %-a fogadott el alkalmazkodási tervet <sup>(2)</sup>;

29. a digitális alkalmazások kulcsfontosságú szerepet játszhatnak abban, hogy segítsék a helyi és regionális önkormányzatokat a fenntartható fejlődési és az éghajlat-politikai célok megvalósításában vagy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban. Ennek megfelelően az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a hatások csökkentése kapcsán minden esetben fontolóra kell venni digitális megoldásokat; sort kell keríteni a bevált gyakorlatok megosztására, eközben pedig folyamatosan ellenőrizni kell a digitális megoldások tényleges eredményességét;

30. rámutat arra, hogy az éghajlat változásával párhuzamosan a legláthatóbb hatásokat Európában és világszerte a szélsőséges időjárási jelenségek idézik elő, például a hóhullámok, az árvizek, a vízhiány, az erdőtűzek és a betegségek, amelyek Európában jelentős emberi áldozatokkal, pénzügyi károkkal, valamint az életminőség romlásával járnak; megjegyzi továbbá, hogy a vidék elnéptelenedése, a jó termőképességű talajokhoz való hozzáférés fokozódó nehézségei és a biodiverzitás csökkenése olyan társadalmi és gazdasági gondokat okoznak, amelyek egyre növekvő globális problémává szélesednek, és ennek súlyos következményei lesznek Európában <sup>(3)</sup>;

31. hangsúlyozza a két, éghajlatra összpontosító küldetés – „az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Európa” és „100 klímasemleges város 2030-ig” – kritikus fontosságát; örömmel együttműködik az Európai Bizottsággal az európai területek teljes földrajzi, társadalmi és gazdasági sokszínűségét képviselő közösségek, városok és régiók jelentkezéseinek és jelöléseinek ösztönzésében; készen áll arra, hogy a missziókkal, a Polgármesterek Szövetségével és másokkal együtt kidolgozzon egy végrehajtási keretet a klímasemlegességi célkitűzés elérése érdekében;

32. ajánlja, hogy az EEA különféle szakértői szervezetekkel, így például a Közös Kutatóközponttal, az uniós városfejlesztési menetrend éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással foglalkozó partnerségével <sup>(4)</sup> és a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségével <sup>(5)</sup> együtt nyújtson rendszeresen naprakész tájékoztatást a tudományos ismeretekről, és mutasson be az éghajlatváltozáshoz, a hatásokhoz és sebezhetőségekhez kapcsolódó konkrét projekteket Európa fő bioföldrajzi régióiból;

33. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás hatása nem egyenletes, és hogy a területi tényezők rendkívül fontos szerepet játszanak a szakpolitika helyes megválasztásában; a megfelelő alkalmazkodási intézkedések a konkrét sebezhetőségektől függenek, például az EU legkülső régióiban, szigetein, hegyvidékein, part menti térségeiben és az Északi-sarkvidéken;

34. sürgős intézkedéseket szorgalmaz az Északi-sarkvidéken, ahol a téli hőmérséklet már 2,5 °C-kal magasabb, mint az iparosodás előtt. Ez azt jelenti, hogy a tengeri jég és a hó példátlan ütemben olvad, amint azt például a legutóbbi MOSAiC expedíció is bizonyította. A kiemelt figyelmet az Északi-sarkvidék nagyobb érzékenysége – az úgynevezett „poláris amplifikáció” – is indokolja;

<sup>(2)</sup> Jelentés az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégia végrehajtásáról (COM(2018) 738 final).

<sup>(3)</sup> <https://www.eea.europa.eu/themes/climate-change-adaptation>

<sup>(4)</sup> <https://ec.europa.eu/futurium/en/climate-adaptation>

<sup>(5)</sup> <https://www.eumayors.eu/>

35. rámutat a földközi-tengeri térség rendkívüli természeti gazdagságára és a természeti katasztrófákkal, az éghajlatváltozással és a társadalmi-gazdasági fejlődéssel szembeni különleges kiszolgáltatottságára. Egyedi intézkedésekre van szükség a természeti erőforrások fenntarthatóságának növelése érdekében, különös tekintettel a biológiai sokféleség védelmére;

36. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás erőteljesen összefügg olyan társadalmi-gazdasági változásokkal, mint például az urbanizáció; kiemeli, hogy Európa városi területei, ahol a népesség háromnegyede él, olyan éghajlati kihívások előtt állnak, amelyek testreszabott megoldásokat igényelnek, és amelyekhez szükség lesz az EU és a tagállamok támogatására <sup>(6)</sup>. Hangsúlyozza a vidéki és elővárosi területek fontosságát is, ahol néha még nehezebb csökkenteni a kibocsátásokat, ezért ezekre vonatkozóan is megfelelő megoldásokat szorgalmaz;

37. kiemeli, hogy a többszintű éghajlat- és energiapolitikai párbeszéd alkalmas lehet arra, hogy az alkalmazkodási politikák eredményes vertikális integrációjának és általános érvényesítésének biztosítását segítő, hatékony eszközzé váljon; ezt ki kell terjeszteni oly módon, hogy a teljes zöld megállapodást lefedje;

38. hangsúlyozza a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége és hasonló kezdeményezések által az alkalmazkodási politikák városokhoz és régiókhoz való közelebb vitelében, valamint a szövetség aláírói által a Fenntartható Energia- és Klímaakciótervek végrehajtásában betöltött rendkívül fontos szerepet;

39. rámutat arra, hogy egy, az intelligens régiókra vonatkozó stratégia megvalósításához mennyire fontos az integrációs kapacitásokat és a kohéziót támogató innovatív digitális technológiák használatának, kiterjesztésének és elfogadásának előmozdítása. Ilyen technológiák például az 5G, a dolgok internete vagy az adatelemzés, amelyeket a régiók és városok digitális és zöld átalakulását elősegítő, illetve mindenképp a digitális közszolgáltatások nyújtását, az energiahatékonyságot, a kultúrát és az idegenforgalmat, valamint a társadalmi és területi kohéziót előmozdító döntő fontosságú tényezőknek kell tekintenünk.

40. felhívja a figyelmet az energiarendszerek éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban betöltött szerepére, valamint a közöttük fennálló, az „Uniók stratégia az energiarendszer integrációjának megteremtéséért” című közleményben <sup>(7)</sup> részletezett kapcsolatokra, és kéri az Európai Bizottságot, hogy az e közleményt követő intézkedések keretében vizsgálja tovább ezeket az kapcsolatokat;

41. kiemeli a régiók és a városok közötti európai partnerségek – az intelligens szakosodás koncepcióinak felhasználásával történő – erősítésének fontosságát; ajánlja, hogy növeljék az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás európai platformjában a városok és régiók által játszott szerepet <sup>(8)</sup>, és kész arra, hogy elmélyítse az együttműködést különösen az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel, az EIT éghajlattal foglalkozó tudományos és innovációs társulásával és a Közös Kutatóközponttal;

42. rámutat arra, hogy javítani kell a régiók és városok végrehajtási kapacitásait, és hogy fontos, hogy elegendő személyzet – és ezen belül szakképzett személyzet – álljon rendelkezésre. Különösen az önkormányzatok szintjén szisztematikusan biztosítani kell a szükséges munkaerőt a fenntartható fejlődési és az éghajlat-politikai célok megvalósításához kapcsolódó számos munkaterület és felelősségi kör összehangolásához;

#### *Finanszírozás és globális szabályok*

43. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy fordítson külön figyelmet a CO<sub>2</sub>-árazási rendszerre. Az éghajlat-politikai transzformációhoz az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és annak mérséklése céljából új beruházásokra van szükség, különösen a magánszektorban. A szükséges beruházások vonzóvá tétele érdekében a CO<sub>2</sub> árát kiszámítható és megfelelő szintben kell meghatározni. Egy ilyen rendszernek ösztönöznie kell az energetikai és más vállalatokat arra, hogy jelentős szerepet vállaljanak az éghajlat-politikai célok elérésében és új, szén-dioxid-mentes megoldások kialakításában;

44. hangsúlyozza, hogy a szén-dioxid-kibocsátásnak a gazdasági rendszer átlátható részévé tétele és a karbonsemlegesség felé való átmenet elősegítése érdekében az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmust is magában foglaló, hatékonyabb szén-dioxid-árazási rendszerre lesz szükség. Ez új, egyenlő versenyfeltételeket teremtene a fenntartható fellépés területén, és kulcsfontosságú eszköz ahhoz, hogy a szén-dioxid-rendszer valamennyi szinten és ágazatban átlátható legyen;

<sup>(6)</sup> <https://www.eumayors.eu/>

<sup>(7)</sup> COM(2020) 299 final.

<sup>(8)</sup> <https://climate-adapt.eea.europa.eu/>

45. támogatja az Európai Parlament arra irányuló felhívását, hogy az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) által használt legújabb tudományos számítások alapján határozzák meg az EU 27-ek nettó üvegházhatásúgáz-keretét, amely a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel összhangban az Unió fennmaradó globális kibocsátásokból való méltányos részesedésének felel meg, és irányt mutat a 2050-ig elérendő nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás felé vezető uniós pálya meghatározásához;

46. arra kéri az EU-t, hogy vállaljon határozott vezető szerepet globális szinten annak érdekében, hogy 2030-ra kidolgozzák a szükséges szén-dioxid-árazási és -költségvetési rendszereket, és hasonló elemekben állapodjon meg globális kereskedelmi partnereivel is;

47. javasolja az alkalmazkodással kapcsolatos hosszú távú, uniós finanszírozású infrastrukturális beruházások előmozdítását; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy valamennyi kormányzati szintnek megfelelő finanszírozási lehetőségek álljanak a rendelkezésre az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljára, valamint hogy feltárják a meglévő létesítményekkel kapcsolatos potenciális új opciókat, és új és innovatív megoldásokat vizsgáljanak meg;

48. ajánlja, hogy az uniós és nemzeti kormányok biztosítsanak stabil és szisztematikus közfinanszírozást az alkalmazkodáshoz, így például a közművek, a sürgősségi segélyszolgálatok, a mentőszolgálatok és az egészségügy számára. Az előrettekintő alkalmazkodás az infrastruktúrába és a mentési eszközökbe való átfogó beruházást tesz szükségessé, amelyek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és annak mérséklését integrálják az általános fenntarthatósági intézkedésekbe;

49. üdvözlö az éghajlat-politikai fellépés finanszírozására szolgáló zöld kötvények bejelentését; figyelmeztet arra, hogy a közforrások nem feltétlenül elegendőek valamennyi alkalmazkodási igény kielégítéséhez, és hogy ösztönözni kell az alkalmazkodási erőfeszítések magánfinanszírozását; Az azzal kapcsolatos osztályozási kritériumokat, hogy mi számít fenntarthatónak és biztonságosnak, illetve ennek gyakorlati kezelését, úgy kell kialakítani, hogy az ne rőjon adminisztratív terheket azokra, akik fenntartható módon kívánnak beruházni. Ez különösen igaz akkor, ha ezek a szempontok túlmutatnak a hatályos uniós és nemzeti jogszabályokon;

50. elismeri, hogy az új 2021–2027-es keret nagy hangsúlyt fog helyezni egy innováció révén kialakítható, intelligensebb Európára, valamint egy zöldebb és karbonmentes Európára; kéri, hogy az RB kapjon nagyobb szerepet az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és annak mérséklése terén megvalósuló regionális köz- és magánberuházások kapcsán az alkalmazott eszközkészletre vonatkozó útmutatások nyújtása terén; ez magában foglalja a helyi irányítású stratégiák támogatását és a helyi önkormányzatok szerepének megerősítését az uniós, nemzeti, regionális és helyi források kezelésében; rámutat arra, hogy az európai programoknak támogatniuk kell az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó jó megoldások kidolgozását és megosztását, hogy ebből a különféle méretű települések profitálhassanak;

51. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok ismerik a legjobban a polgárok igényeit és az előttük álló kihívásokat, és ők felelősek az uniós politikák helyi és regionális szintű végrehajtásáért. Ezért a tagállamoknak be kellene vonniuk a helyi és regionális önkormányzatokat az uniós és nemzeti jogalkotással kapcsolatos döntéshozatali folyamatba. Az RB arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a szubszidiaritás elve alapján a források és pénzügyi eszközök kezelését is ruházzák át a helyi és regionális önkormányzatokra;

52. rámutat az Európai Beruházási Bank (EBB) amelletti elkötelezettségének új szintjére, hogy 2025-ig növelje az éghajlat-politikai fellépésnek és a környezeti fenntarthatóságnak szentelt finanszírozás részarányát, valamint a klímabanki ütemterv kidolgozására<sup>(9)</sup>; üdvözlö az EBB éghajlati kockázatértékelési (CRA) rendszerének bevezetését, amely a fizikai éghajlati kockázatok módszeres értékelését célozza;

53. kiemeli, hogy az új uniós alkalmazkodási stratégia kidolgozásának az európai zöld megállapodásban meghatározott elvekben kell gyökereznie; sürgeti az Európai Bizottságot, hogy teljes jogú partnerként ismerje el e kereten belül a városokat és a régiókat, és kezelje jobban a helyi, alulról építkező alkalmazkodás és a nemzeti alkalmazkodási stratégiák közötti szakadékat;

<sup>(9)</sup> <https://www.eib.org/en/about/partners/cso/consultations/item/cb-roadmap-stakeholder-engagement.htm>

*Jobb koherencia és műveletek egész Európában*

54. rámutat arra, hogy az éghajlati paktum célkitűzései az aktív szubszidiaritásra és a többszintű kormányzásra támaszkodnak: az RB kész arra, hogy politikai támogatást nyújtson az éghajlati paktum végrehajtása során<sup>(10)</sup>, és hogy azt Európa minden városával és régiójával megismertesse. Ebben a tekintetben arra kéri az Európai Bizottságot, hogy az alkalmazkodási intézkedéseket vegye fel e fontos kezdeményezés intézkedései közé;
55. hangsúlyozza, hogy nagy lehetőségek rejlenek az európai éghajlati paktumban, amely egyrészt a helyi és regionális önkormányzatok és az európai intézmények közötti együttműködést erősítő innovatív irányítási eszköz, másrészt pedig egy olyan ernyőkezdeményezés, amelynek célja a helyi szintű éghajlati paktumok létrehozásának ösztönzése Unió-szerte, valamint a bevált gyakorlatok alkalmazásának megkönnyítése többek között az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás terén;
56. ismételten hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az alkalmazkodási politikákat beágyazzák a területi infrastruktúra- és tájtervezésbe és -gazdálkodásba<sup>(11)</sup>: a városoknak és a régióknak jelentős erőfeszítést kell tenniük;
57. üdvözli a 2030-ra vonatkozó, ambiciózus éghajlat-politikai céltervre irányuló javaslatot, és kéri az Európai Bizottságot, hogy e keretbe is vegyen fel alkalmazkodási intézkedéseket és célértékeket;
58. kiemeli, hogy több olyan kezdeményezés is létezik – így például a polgári párbeszéd, a területi hatásvizsgálatok, a többszintű éghajlat- és energiapolitikai párbeszéd és a RegHub hálózat, valamint a 2020 utáni kohéziós politikára vonatkozó uniós kezdeményezés –, amelyek mind az alkalmazkodási fellépés értékelését, mind pedig a stratégiai menetrend meghatározását támogathatják, az éghajlatváltozás és az alkalmazkodási intézkedések által közvetlenül érintettek bevonásával;
59. üdvözli az épületkorszerűsítési program elindítását, az ugyanis előretételező kezdeményezés, amely fokozza az uniós erőfeszítéseket az éghajlat-politikai céljaink eléréséhez szükséges egyik kulcsfontosságú területen. Ennek kapcsán arra kéri az Európai Bizottságot, hogy fejtsse ki jobban, hogy milyen szerepe van az épületek felújításának az alkalmazkodási célkitűzések emelésében és az épített környezet rezilienciájának növelésében;
60. rámutat arra, hogy az éghajlatváltozás polgárokra gyakorolt hatása azok társadalmi és gazdasági kiszolgáltatottságától, életkorától és nemétől függően változó; az új uniós stratégiában ezért gondosan meg kell vizsgálni az alkalmazkodási politikák társadalmi vonatkozásait, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által e területen végzett munka alapján<sup>(12)</sup>;
61. kiemeli, hogy a tagállamok jelenleg különféle tervek és stratégiák elkészítésén dolgoznak, mint amilyenek például az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó stratégiák, a nemzeti energia- és klímatervek, a hosszú távú nemzeti tervek és a fenntartható fejlődési stratégiák, továbbá más ágazatok, például a biodiverzitás, az erdőgazdálkodás, a mezőgazdaság vagy a területgazdálkodás szakpolitikái; rámutat arra, hogy ez a városok és a régiók számára áttekinthetetlen lehet, és kéri az Európai Bizottságot, hogy egy integráltabb megközelítés megvalósítása érdekében gondolja át újra az átfogó keretet;
62. kéri az Európai Bizottságot, hogy határozottan ajánlja, hogy a tagállamok vonják be szubnacionális kormányaikat alkalmazkodási stratégiáik elkészítésébe és regionális, illetve helyi stratégiák kidolgozásának, továbbá a nemzeti stratégiák régiókra való lebontásának előmozdításába; az RB kész arra, hogy e célból többszintű éghajlat- és energiapolitikai párbeszédet szervezzen.

Kelt Brüsszelben, 2020. december 10-én.

*a Régiók Európai Bizottsága  
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

<sup>(10)</sup> Lásd „Az európai éghajlati paktum” című, 1360/2020. sz. véleményt (előadó: Rafał Trzaskowski (PL/EPP))(HL C 440., 2020.12.18., 99. o.), amely a következő címen érhető el: <https://cor.europa.eu/HU/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-1360-2020>.

<sup>(11)</sup> [https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/adaptation/what/docs/swd\\_2013\\_137\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/adaptation/what/docs/swd_2013_137_en.pdf)

<sup>(12)</sup> <https://www.eea.europa.eu/publications/unequal-exposure-and-unequal-impacts>